

MASSIP, Francesc; KOVÁCS, Lenke. *La teatralitat medieval i la seva pervivència*. Amb la col·laboració de Jesús CARRUESCO, Montserrat REIG, Agustí ROS I VILANOVA, Josep Lluís SIRERA. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, Diputació de Barcelona –Institut del Teatre, 2017. HAEC, 1. 560 pàgs. i ils. [17 x 24].

El llibre conté un pròleg de Jordi COCA i Guillem-Jordi GRAELLS; s'emmarca dins de la història del teatre català, ja que s'observa la manera de fer teatre a l'Edat Mitjana. Cal recordar que era un teatre sense teatre, perquè no hi havia un espai destinat a aquest fi. El teatre es feia a l'església, la plaça, el palau, el porxo, etc. i estava dirigit a diversos públics; la comunitat monàstica, l'audiència cortesana, els participants de les festes del cycle agrari, etc. Hi havia una comunicació directa entre els actors i el públic. Els actors no eren professionals i hi havia figures com Deu, la Verge, la Sibil·la que només es podien citar però no interpretar.

A Catalunya hi va haver una intensa activitat teatral, de la qual s'han conservat textos significatius: el Misteri d'Elx, el Cant de la Sibil·la de Mallorca i de l'Alguer, la Dansa de la Mort de Verges, etc. Ens consten diverses tipologies dramàtiques. Cal destacar dos cicles: Nadal (amb la representació del naixement de Crist) i la Resurrecció (escenificació de la Passió) que van generar activitat escènica. El primer text que es conserva íntegrament és *La representació de l'Assumpció de Madona Santa Maria* (1388). El teatre religiós consta al Manuscrit de Llabrés (Biblioteca de Catalunya, ms. 1139). També hi havia la processó del Corpus i es feien entremesos de tema bíblic, evangèlic, etc. Pel que fa al teatre profà ens han arribat escasos textos. Els esmentats textos els desenvolupaven els joglars i les companyies de teatrals ambulants.

Els autors presenten les mostres més característiques de les diverses modalitats d'espectacles, tracten d'enquadrar-les en un marc històric i es considera el món de l'espectacle. El volum està plantejat en els següents apartats: era precristiana, amb un resum de l'activitat a Grècia i Roma (Jesús CARRUESCO i Montserrat ROIG); a continuació s'estructura històrica i formalment el teatre medieval, les seves modalitats i també els tipus d'escenaris, per passar a resumir les mostres més destacades del teatre català. Francesc MASSIP i Lenke KOVÁCS no solament tracten del primer teatre, sinó del tardomedieval i els personatges més representatius. Els mateixos autors dediquen un apartat a la dansa, en la qual es presenta l'actitud de l'església i la relació de la dansa amb el paganisme. Finalment, s'inclou un breu apartat redactat per Josep Lluís SIRERA sobre la festivitat del Corpus Christi i els personatges que sorgien a les seves representacions: bèsties, roques, etc.

Es destaca no solament la unitat lingüística, sino cultural als Països Catalans, tot i que algunes representacions o textos han quedat adscrits a una determinada població,

aquest fet no passava a l'Edat Mitjana, si no que les representacions escèniques eren comunes a diversos llocs. Inclou bibliografia i índex analític. El volum conté molta informació i consisteix en una aproximació al teatre medieval des de diversos àmbits, que permet al lector aprofundir en el tema.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

El libro contiene un prólogo de Jordi COCA y Guillem-Jordi GRAELLS; se enmarca dentro de la historia del teatro catalán, ya que se observa la manera de hacer teatro en la Edad Media. Debemos recordar que era un teatro sin teatro, porque no había un espacio destinado a este fin. El teatro se hacía en la iglesia, la plaza, el palacio, el porche, etc. y estaba dirigido a diversos públicos: la comunidad monástica, la audiencia cortesana, los participantes de las fiestas del ciclo agrario, etc. Se daba una comunicación directa entre los actores y el público. Los actores no eran profesionales y había figuras como Dios, la Virgen, la Sibila que sólo se podían citar pero no interpretar.

En Cataluña hubo una intensa actividad teatral, de la cual se han conservado textos significativos: el Misterio de Elche, el Canto de la Sibila de Mallorca y de Alguer, la Danza de la Muerte de Verges, etc. Nos constan diversas tipologías dramáticas. Es preciso destacar dos ciclos: Navidad (con la representación del nacimiento de Cristo) y la Resurrección (escenificación de la Pasión) que generaron actividad escénica. El primer texto que se conserva íntegro es *La representació de l'Assumpció de Madona Santa Maria* (1388). El teatro religioso consta en el Manuscrito de Llabrés (Biblioteca de Catalunya, ms. 1139). También se producía la procesión del Corpus y se realizaban entremeses de tema bíblico, evangélico, etc. En cuanto al teatro profano nos han llegado escasos textos. Los dichos textos los desarrollaban los juglares y las compañías de teatro ambulante.

Los autores presentan las muestras más características de las diversas modalidades de espectáculos, tratan de encuadrarlas en un marco histórico y se considera el mundo del espectáculo. El volumen se encuentra estructurado en los siguientes apartados: era precristiana, con un resumen de la actividad en Grecia y Roma (Jesús CARRUESCO y Montserrat ROIG); a continuación se plantea histórica y formalmente el teatro medieval, sus modalidades y también el tipo de escenarios, para pasar a resumir las representaciones más destacadas del teatro catalán. Francesc MASSIP y Lenke KOVÁCS no solo se refieren sobre el primer teatro, sino al tardomedieval y los personajes más importantes. Los mismos autores dedican un apartado a la danza, en la cual se presenta la actitud de la iglesia y la relación de la danza con el paganismo. Finalmente, se incluye un breve apartado redactado por Josep Lluís SIRERA sobre la festividad del Corpus Christi y los personajes que surgían en sus representaciones: bestias, rocas, etc.

Se menciona la existencia de una unidad lingüística, y cultural en los Países Catalanes, a pesar de que algunas representaciones o textos han quedado adscritos a una determinada población; este hecho no pasaba en la Edad Media, si no que las representaciones escénicas eran comunes en diversos lugares. Incluye bibliografía e

índice analítico. El volumen contiene mucha información y consiste en una aproximación al teatro medieval desde diversos ámbitos que permite al lector profundizar en el tema.

IHE
(Secretaria de la revista)